

Posudek diplomové práce Zuzany Veverkové:

Pěvecké sbory v životě církevního společenství

Anglicky psaná bakalářská diplomová práce traktuje téma, které je pro autorku velmi důležité, protože sama po 11 let již aktivně působí v pěveckých sborech. Předností práce je, že diplomantka hned v úvodu jasně vyloží, oč v práci půjde (tezi) a jak hodlá postupovat; v závěru posoudí, zda se jí úkol podařil.

Její hypotéza zní: Chorální (sborová) hudba a její provozování jsou a většinou byly těsně spojeny s vírou (8n). V první části práce (kap.1) obrací pozornost do bible (s odbočkou do kumránské literatury). Zjišťuje, že Starý zákon podává nezvratná svědectví o praktikování svébytné (i když vlivy okolních starých kultur nelze vyloučit) chorální hudby. Dokládají to nejen nadpisky u 55 žalmů, nýbrž i četné zmínky v knihách Paralipomenon o sborech zpěváků. Veverková pochopitelně neprovádí exegesi těchto míst, většinu informací má ze sekundární literatury (což je u bakalářské práce tolerovatelné). – Naproti tomu Nový zákon je na přímé doklady skoupý, i když nepřímé – inspirací izraelské a židovské bohoslužby – se lze domnívat, že prvokřesťanské hnutí chorály znalo a praktikovalo.

Kapitola 2 se zabývá dějinami (křesťanské) chorální hudby ve dvou krocích – před reformací, po reformaci. Začíná u Řehoře I. a postupuje po jednotlivých pramenech o církevní hudbě, opět opřena o sekundární literaturu. V reformačním táboře jako příznivec hudby vynikl zejména Luther. Reformace dala mocný impuls k rozvoji hudební a zpěvní kultury, jak dokládají jména slavných komponistů. Zmínka je učiněna i o Obnovené Jednotě a wesleyánském dědictví.

K obhajobě své hypotézy přistupuje autorka v kap. 3: Chorální hudba a víra. Začíná výkladem o rolích církve a pěveckých sborů. Její definice církve zní: „Církev je společenství věřících, kteří vydávají svědectví o Ježíši Kristu a uctívají Boha svým životem všemi způsoby“ (40). Pěvecký sbor jako integrální součást církve může být chápán jako nástroj, jímž církev uskutečňuje svou úlohu a dokonce jako jistým způsobem podaná ruka“ (41). Hudba vyjadřuje víru, ale také formuje víru. Veverková navrhuje (opřena o práci S.E. Pageové) několik kroků, jak překonat současnou krizi postavení církve a pěveckých sborů. Je třeba začínat pěstovat sborový zpěv u dětí a vytvořit prostředí, v němž se setkají lidé všech generací. Je třeba dbát na dobrou obsahovou i přednesovou stránku pěveckých vystoupení, aby bylo zpěvem vydáno svědectví o Božích činech, a to jak pěvcům, tak jejich posluchačům. Pěvecký sbor je také prostředím, kde se cvičí křesťanské hodnoty jako kázeň, odpovědnost, vzájemnost.

V závěru autorka soudí, že se jí podařilo prokázat, že provozování sborového zpěvu má nejen hudební, nýbrž i duchovní hodnotu. V tom smyslu víra při tom hraje nejdůležitější úlohu. „Protože je to víra, jíž chválíme Boha, je to víra, v níž vykračujeme do světa, abychom se sdíleli o evangelium, jen ve víře je nám odpuštěno“ (51).

Oponent si není jist, zda tento závěr je skutečně důkazně podepřen materiálem v práci zkoumaným. Na druhé straně s pochvalou konstatuje, že autorka pracuje v ohlášené jasné osnově krok za krokem celkem přehledně, i když s poměrně malou mírou kritičnosti ke svým zdrojům. Vzhledem k tomu, že jde o práci bakalářskou, je možno ji doporučit k obhajobě.

Práce je psána dobrou angličtinou s malým výskytem chyb, má potřebné náležitosti (avšak u „čestného prohlášení“ chybí její podpis).

Na str. 22 má odvážné tvrzení: For the fifteen centuries after birth of Christianity, it was the Church that had a monopole over music...“ Při obhajobě práce by bylo potřebí toto tvrzení zdůvodnit.

17.5. 2012

Prof. ThDr. Pavel Filipi